

หมอชวนรู้

“ความรู้เกี่ยวกับพิษจากสารไซยาไนด์” ที่ควรทราบ

บทความโดย

ศ.นพ.วินัย วนานุกุล

ศูนย์พิษวิทยารามาธิบดี

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

มหาวิทยาลัยมหิดล

หมอชวนรู้

The Medical Council of Thailand

tmc.or.th

ข้อมูล ณ วันที่ 27 เมษายน 2566

“ความรู้เกี่ยวกับพิษจากสารไซยาไนด์” ที่ควรรทราบ

ตามที่มีข่าวเกี่ยวกับผู้ป่วยที่ได้รับพิษจากไซยาไนด์ ศูนย์พิษวิทยา ศูนย์เพื่อความเป็นเลิศ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ขอเรียนให้ทราบว่า “ไซยาไนด์” เป็นสารพิษที่มีความรุนแรงสูงและออกฤทธิ์ได้เร็ว หากผู้ป่วยดื่มสารละลายที่มีไซยาไนด์อยู่จะเกิดภาวะพิษขึ้นได้ อาการพิษจะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วภายในเวลาไม่กี่นาที

โดยเริ่มจากอาการทางสมอง ได้แก่

ชัก หหมดสติอย่างรวดเร็ว

ความดันโลหิตต่ำ ชีพจรเต้นเร็ว

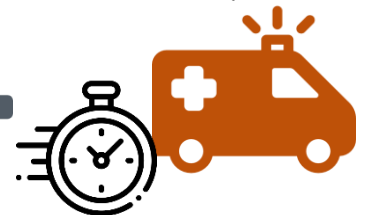
อาจสังเกตเห็นว่า
ผิวหนังและเยื่อเมือกจะมีสีแดงกว่าปกติ

IMAGE SOURCE :flaticon.com

หากไม่ได้รับการรักษาก็จะเสียชีวิตได้อย่างรวดเร็ว ฉะนั้น หากผู้ป่วยมีประวัติดื่มเครื่องดื่มแล้วเกิดอาการข้างต้นในเวลาอันสั้นไม่กี่นาที อาจเกิดขึ้นจาก “พิษสารไซยาไนด์” ได้

อย่างไรก็ตามภาวะของโรคหัวใจหรือโรคหลอดเลือดในสมองก็ทำให้ผู้ป่วยหมดสติเฉียบพลันทันทีได้เช่นเดียวกัน ฉะนั้น ควรนำผู้ป่วยส่งโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุดโดยทันที เพื่อให้แพทย์ได้ตรวจวินิจฉัยแยกโรคว่าเป็นโรคหัวใจ โรคหลอดเลือดในสมองหรือพิษจากไซยาไนด์ ซึ่งทางโรงพยาบาลมีวิธีการตรวจแยกโรคเหล่านั้นออกจากกันได้ ส่วนการรักษาพิษจากไซยาไนด์นั้นมียาต้านพิษจำเพาะ หากผู้ป่วยได้รับยาต้านพิษได้ทันเวลา ผู้ป่วยจะสามารถรอดชีวิตได้

ข้อมูล ณ วันที่ 27 เมษายน 2566

“ความรู้เกี่ยวกับพิษจากสารไซยาไนด์” ที่ควรรทราบ

กรณีที่เป็นพิษจากไซยาไนด์ หากโรงพยาบาลต้องการทราบรายละเอียดเพิ่มเติมสามารถโทรปรึกษาเข้ามาที่ศูนย์พิษวิทยา เพื่อขอข้อมูลในการวินิจฉัยและการรักษาได้ตลอด 24 ชั่วโมง

เป็นความโชคดีของประเทศไทย ที่มีโครงการยาต้านพิษ ซึ่งเป็นโครงการที่เกิดจากความร่วมมือกันระหว่างสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

องค์การเภสัชกรรม สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข สถานเสาวภา สภากาชาดไทย และศูนย์พิษวิทยา โดยจัดให้มีการสำรองยาต้านพิษหลายชนิดโดยเฉพาะยาต้านพิษจากสารไซยาไนด์ไว้ในโรงพยาบาลระดับจังหวัดขึ้นไปทุกแห่งทั่วประเทศ ซึ่งหากผู้ป่วยจำเป็นต้องใช้ยาต้านพิษดังกล่าวนี้ แพทย์ในโรงพยาบาลต่างๆสามารถร้องขอยาต้านพิษจากแหล่งสำรองยาต้านพิษให้กับผู้ป่วยได้ตลอดเวลา โดยสามารถใช้ได้กับทุกสิทธิการรักษา

ในกรณีของกรุงเทพมหานคร โรงพยาบาลระดับโรงเรียนแพทย์ โรงพยาบาลใหญ่ของรัฐวิสาหกิจ และศูนย์พิษวิทยาได้มีการสำรองยาต้านพิษจากสารไซยาไนด์ไว้ เมื่อมีผู้ป่วยได้รับพิษหรือสงสัยว่าเกิดพิษจากสารไซยาไนด์ โรงพยาบาลต่างๆสามารถปรึกษามาที่ศูนย์พิษวิทยาผ่าน “สายด่วน 1367” หากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญทางพิษวิทยายืนยันการวินิจฉัย ทางศูนย์พิษวิทยามีระบบการประสานรถพยาบาลพร้อมยาต้านพิษเพื่อนำส่งอย่างเร่งด่วนเพื่อให้ผู้ป่วยสามารถเข้าถึงยาอย่างรวดเร็ว อันจะช่วยให้ผู้ป่วยมีโอกาสรอดชีวิตสูง

เมื่อมีผู้ป่วยได้รับพิษหรือสงสัยว่าเกิดพิษจากสารไซยาไนด์

“สายด่วน 1367”

